

FÖRSVARSMAKTENS INTERNA BESTÄMMELSER

FIB 2013:5

Utkom från
trycket
2014-01-10

Försvarsmaktens interna bestämmelser om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition;

beslutade den 20 december 2013.

Försvarsmakten föreskriver följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Vad som i Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2007:1) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition sägs om myndighet och chef för myndighet avser inom Försvarsmakten dess organisationsenheter respektive cheferna för organisationsenheterna, om inget annat anges i denna författning.

2 § Med stöldbegärliga skjutvapen och stöldbegärlig ammunition avses i dessa bestämmelser de skjutvapen och den ammunition som anges i 1 kap. 2 och 5 §§ Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2007:1) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition.

Med skjutvapen avses i dessa bestämmelser stöldbegärliga skjutvapen enligt första stycket samt övriga, icke stöldbegärliga, skjutvapen. Med ammunition avses i dessa bestämmelser stöldbegärlig ammunition enligt första stycket samt övrig, icke stöldbegärlig, ammunition.

3 § I bilagan till Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2007:1) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition finns föreskrifter om utrymmens indelning i skyddsnivåer.

4 § Försvarsmaktens insatschef, eller den han eller hon bestämmer, ska samordna tillsyn, rondering, bevakning och insats mot berganläggningar, kassuner och förråd där skjutvapen eller ammunition förvaras.

2 kap. Utlämnande, mottagande och återlämnande av skjutvapen eller ammunition

1 § Utlämnande av skjutvapen eller ammunition från förråd till en enskild person får endast ske mot uppvisande av en skriftlig order som har givits av chefen för den organisationsenhet, eller den han eller hon bestämmer, där den enskilde är placerad. En sådan order får endast ges i fråga om en person som med godkänt resultat har avlagt teoretiskt och praktiskt prov i skjutvapnets respektive ammunitionens användning.

2 § En chef för en organisationsenhet, eller den han eller hon bestämmer, ska utfärda ett sådant behörighetsbevis som anges i 9 § förordningen (1996:31) om statliga myndigheters skjutvapen m.m. Ett beslut om behörighetsbevis ska omprövas minst vart femte år.

3 § Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 § i detta kapitel får en rekryt eller en värnpliktig tilldelas skjutvapen under förutsättning att den som ansvarar för utbildning eller övning övervakar hanteringen och förvaringen av vapnet.

4 § Utöver vad som anges i 10 § förordningen (1996:31) om statliga myndigheters skjutvapen m.m. får en chef för en organisationsenhet, om det finns särskilda skäl för det, besluta att skjutvapen eller ammunition ska återlämnas. Om ett behörighetsbevis tidigare har utfärdats ska även det återkallas.

5 § Om en chef för en organisationsenhet har beslutat att skjutvapen eller ammunition ska återlämnas och detta inte sker inom föreskriven tid ska chefen, såvitt avser andra än anställda i Försvarsmakten, omedelbart göra en polisanmälan.

I fråga om anställda i Försvarsmakten finns bestämmelser om anmälan till åtal (polisanmälan) i Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2010:8) om Försvarsmaktens personalansvarsnämnd.

3 kap. Hantering och förvaring

1 § Förrådsställda stöldbegärliga skjutvapen samt förrådsställd stöldbegärlig ammunition ska förvaras i berganläggning, kassun eller förråd inom kasernområde eller friliggande förråd utom kasernområde.

2 § Skjutvapen som inte är stöldbegärliga får förvaras i utrymmen i lägst skyddsnivå 2.

Ammunition som inte är stöldbegärlig får förvaras i ammunitionsförråd i lägst skyddsnivå 2.

3 § Stöldbegärliga skjutvapen eller stöldbegärlig ammunition får inte förvaras ombord på avrustade eller beredskapsförlagda fartyg.

4 § Vid arbete i ett förvaringsutrymme som innehåller ammunition eller stöldbegärliga skjutvapen och som är beläget utanför inhägnat och bevakat område ska en bevakningsstyrka avdelas. En chef för en organisationsenhet, eller den han eller hon bestämmer, får efter en säkerhetsanalys i varje enskilt fall i stället avdela en särskild insatsstyrka som ska ingripa om larm har utlösts.

Förvaring inom kasernområde m.m.

5 § Förvaringsutrymme för stöldbegärliga skjutvapen som är i bruk ska stå under ständig uppsikt eller vara försett med larm.

6 § Förvaring av huvuddel och vital del av skjutvapen som är i bruk och som används av officerare, anställda gruppbefäl, soldater, sjömän samt av rekryter och värnpliktiga ska, om möjligt, ske plutonsvis.

En kompanichef, eller den han eller hon bestämmer, ska utse en eller flera officerare som ska ha ansvar för att huvuddel och vital del inte är utlämnade till några anställda gruppbefäl, soldater och sjömän, eller till rekryter och värnpliktiga annat än när tjänsten vid organisationsenheten så kräver.

Den som har utsetts enligt andra stycket ska personligen övervaka utlämning och inlämning av huvuddel, vital del eller komplett skjutvapen.

En chef för en organisationsenhet kan, om det är oundgängligen nödvändigt för verksamheten, och efter samråd med chefen för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten i Högkvarteret, eller den han eller hon bestämmer, besluta att en befattningshavare, som inte är officer, får ges sådant ansvar som framgår av andra och tredje styckena. Ett sådant beslut ska dokumenteras.

7 § Inom hemvärnsorganisationen kan en chef för en utbildningsgrupp eller motsvarande utse ett eller flera hemvärnsbefäl vilka ansvarar för att huvuddel eller vital del inte är utlämnad till någon hemvärnspersonal annat än när tjänsten vid förband, skolor och centrum så kräver. Ett sådant beslut ska dokumenteras.

Den som har utsetts enligt första stycket ska personligen övervaka överlämning och inlämning av huvuddel, vital del eller komplett skjutvapen.

8 § Skjutvapen får förvaras laddade i en vaktlokal inom bevakat militärt område, om skjutvapnen står under ständig uppsikt och under förutsättning att obehöriga inte vistas i vaktlokalen.

Vaktpersonal ombord på Försvarens rustade fartyg får förvara skjutvapen laddade, om skjutvapnen står under ständig uppsikt.

Övningsverksamhet

9 § Om personal lämnar en övningsplats eller skjutplats vid uppehåll i en övning eller skjutning, ska skjutvapen och ammunition antingen medföras eller stå under ständig uppsikt av en bevakningsstyrka.

10 § Kulspruta som är fast monterad på stridsfordon eller fartyg, och som är försedd med lås som har godkänts av chefen för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten i Högkvarteret, eller den han eller hon bestämmer, får tillfälligt förvaras med huvuddelen monterad, om fordonet eller fartyget befinner sig inom bevakat område.

Den vitala delen ska förvaras i förvaringsutrymme i lägst skyddsnivå 3. Rondering med beväpnad personal ska ske i anslutning till fordonet eller fartyget.

Förvaring i bostad

11 § Med bostad avses i dessa bestämmelser hus eller lägenhet där vapeninnehavaren stadigvarande vistas. Såsom bostad räknas inte vinds- eller källarutrymmen i flerfamiljsfastigheter, garage- och förrådsutrymmen eller fritidsutrymmen såsom husvagn, husbil eller båt.

12 § Den som har tilldelats ett skjutvapen får förvara vapnet med tillhörande ammunition i bostaden, om chefen för organisationsenheten, eller den han eller hon bestämmer, efter kontroll har godkänt bostaden som förvaringsplats och lämnat skriftligt tillstånd till sådan förvaring. Ett godkännande av bostad som förvaringsplats ska dokumenteras.

Vad som i första stycket sägs om chef för organisationsenhet ska, såvitt avser sådan personal i hemvärdet som utför bevakningstjänst, avse Försvarens insatschef, eller den han eller hon bestämmer.

Tillstånd får ges endast för ett skjutvapen per person. I fråga om aktiva tävlingsskyttar får tillståndet därutöver omfatta högst fyra tävlingsvapen varav högst ett får vara automatvapen.

13 § Ett tillstånd enligt 12 § första och tredje styckena i detta kapitel får återkallas, om det finns särskilda skäl för det.

Ett tillstånd enligt 12 § andra stycket ska återkallas av Försvarmaktens insatschef, eller den han eller hon bestämmer, om den som har fått tillståndet inte aktivt medverkar i hemvärnets utbildnings- och övningsverksamhet.

14 § När bostaden inte står under omedelbar uppsikt ska ytterdörrar vara låsta och fönster stängda. Ett skjutvapen ska förvaras delat med vital vapendel på ett annat ställe än vapnets huvuddel. Har patronlägeslås tilldelats, ska det vara påmonterat på vapnets huvuddel. Ammunitionen ska förvaras för sig.

Förvaringsställen ska väljas så att obehöriga får svårt att finna dem.

15 § Skjutvapen med tillhörande ammunition får inte förvaras i bostad längre tid än fem veckor utan tillsyn av innehavaren. I annat fall ska vapen och ammunition lämnas in till en organisationsenhet för förvaring.

16 § Försvarmaktens insatschef, eller den han eller hon bestämmer, ska föra register över de personer som förvarar Försvarmaktens skjutvapen i sina bostäder. Upplysning ur registret ska kunna lämnas till polismyndighet dygnet runt.

17 § Chefen för Försvarmaktens logistik, eller den han eller hon bestämmer, ska lämna erforderligt underlag till polisen för register över sådan personal i hemvärdet som förvarar tilldelat skjutvapen i bostaden.

Förvaring av privata skjutvapen

18 § En chef för en organisationsenhet får, om det finns särskilda skäl för det, besluta att anställd personal eller rekryter eller värnpliktiga får förvara privata skjutvapen med ammunition vid organisationsenheten. Beslutet ska vara skriftligt och får gälla högst ett år i taget. I beslutet ska anges villkor för hur skjutvapen och ammunition ska förvaras.

Den enskilde ska visa att han eller hon har tillstånd att inneha skjutvapnet och ammunitionen i fråga samt att polisen medgivit att vapenägaren får förvara vapnet på annan plats än som anges i tillståndsbeviset för vapeninnehavet.

Inventering av skjutvapen och ammunition

19 § Förrådsställda skjutvapen och förrådsställd ammunition ska inventeras när ansvaret för redovisningen av materielen övergår till någon annan person eller enhet.

20 § Förrådsställda stöldbegärliga skjutvapen ska inventeras minst vart tredje år.

21 § Inventering av skjutvapen och ammunition ska dokumenteras. Resultatet av inventeringen ska rapporteras till Försvarmaktens produktionschef, eller den han eller hon bestämmer.

Förlust av skjutvapen eller ammunition

22 § Den som har tilldelats ett skjutvapen eller ammunition ska vid misstänkt eller konstaterad förlust av komplett skjutvapen, huvuddel, vital del eller ammunition omedelbart anmäla detta till den organisationsenhet som har lämnat ut materielen. Detsamma gäller vid inbrott eller inbrottsförsök i bostaden, om skjutvapen eller ammunition förvaras där, eller i ett förvaringsutrymme i bostaden, som innehåller eller är avsett för skjutvapen, vapendelar eller ammunition.

Chefen för organisationsenheten, eller den han eller hon bestämmer, ska omedelbart rapportera det inträffade till Försvarmaktens produktionschef, eller den han eller hon bestämmer, och, vid konstaterad förlust, även till chefen för Försvarmaktens logistik.

23 § Vid konstaterad förlust av komplett skjutvapen, huvuddel, vital del eller ammunition ska chefen för organisationsenheten, eller den han eller hon bestämmer, anmäla förlusten till polisen.

Användning av skjutvapen eller ammunition

24 § Endast skjutvapen eller ammunition som tillhandahålls av Försvarmakten får användas i tjänsten.

25 § Försvarmaktens skjutvapen eller ammunition får inte nyttjas för privat bruk.

Har Försvarmaktens skjutvapen tilldelats för tjänsten får vapnen med tillhörande ammunition användas utom tjänsten för träning inför tävlingar och för upprätthållande av egen skjutförmåga. Skjutvapnen och ammunitionen får även användas i tävlingar som arrangeras av Försvarmakten eller av de förbund som anges i 26 § i detta kapitel, samt då den tävlande representerar Försvarmakten eller något av angivna förbund vid en annan tävling.

26 § En chef för en organisationsenhet får besluta att låna ut skjutvapen till en medlem i en förening som är ansluten till Svenska Mångkampsförbundet, Svenska skyttesportförbundet eller Svenska pistolskytteförbundet och att tilldela medlemmen ammunition om

1. skjutvapnen eller ammunitionen ska användas i tävlingar som arrangeras av Försvarmakten eller av något av de angivna förbunden,
2. medlemmen representerar Försvarmakten eller något av de angivna förbunden i en annan tävling, eller

3. skjutvapnen eller ammunitionen ska användas för träning inför en tävling som avses i 1 eller 2, och

4. medlemmen kan visa att han eller hon har tillstånd eller rätt att enligt vapenlagen (1996:67) inneha skjutvapnet respektive ammunitionen.

Beslutet ska vara skriftligt och får gälla högst ett år i taget. I beslutet ska anges villkor för hur skjutvapen respektive ammunition ska förvaras.

Skjutvapen respektive ammunition får överlämnas till en medlem först sedan denne skriftligt förbundit sig att följa dessa villkor.

27 § En chef för en organisationsenhet får besluta att låna ut finkalibriga skjutvapen till en organisation som anges i förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet (frivillig försvarsorganisation) som genomför utbildning med skjutvapen och att tilldela organisationen ammunition för utbildning och övningsverksamhet. Med frivillig försvarsorganisation avses i dessa bestämmelser även en sådan organisations läns- och lokalavdelningar.

Beslutet ska vara skriftligt. I beslutet ska anges villkor för hur skjutvapen respektive ammunition ska förvaras. Skjutvapen respektive ammunition får överlämnas till en organisation först sedan den skriftligt förbundit sig att följa dessa villkor.

28 § En chef för en organisationsenhet får i ett skriftligt beslut medge att den som ska delta i en tävling utom riket får medföra skjutvapen eller ammunition som har tilldelats av Försvarsmakten. Av lagen (1992:1300) om krigsmateriel följer att det dessutom krävs tillstånd av Inspektionen för strategiska produkter för att få föra ut materielen ur riket. I förordningen (1992:1303) om krigsmateriel finns vidare föreskrifter om skyldighet att till Tullverket anmäla att utförelse avses ske.

Hantering av patronlägeslås och nycklar till patronlägeslås

29 § En individuell nyckel till ett utlämnat patronlägeslås ska förvaras så att den

---

inte kan åtkommas av obehöriga. Nyckeln får förvaras i bostaden om den förvaras skild från vapnets huvuddel, vital del och ammunition. Förvaringsstället ska väljas så att obehöriga får svårt att finna nyckeln.

Om nyckeln inte kan förvaras på ett betryggande sätt ska den lämnas till en organisationsenhet för förvaring.

30 § Huvudnycklar till patronlägeslås ska förvaras i förvaringsutrymme i skyddsnivå 4. Huvudnycklarna får dock förvaras i förvaringsutrymme i skyddsnivå 3 om förvaringsutrymmet är beläget inom inhägnat och bevakat område, försett med larm och en särskilt avdelad styrka (insatsstyrka eller insatsberedd skyddsstyrka) kan vara på plats inom tio minuter efter det att larm har utlöst.

31 § Patronlägeslås som inte har lämnats ut ska förvaras i förvaringsutrymme i lägst skyddsnivå 3.

32 § Varje organisationsenhet ska upprätta en förteckning över de patronlägeslås som organisationsenheten lämnar ut. Förteckningen ska innehålla uppgifter om namn och personnummer på den som har tilldelats ett patronlägeslås samt erforderliga identifikationsuppgifter om patronlägeslåset.

I personuppgiftslagen (1998:204) finns bestämmelser om behandling av personuppgifter.

33 § Förteckningar över patronlägeslås som har lämnats ut ska hanteras som hemliga handlingar och förvaras i förvaringsutrymme i lägst skyddsnivå 3.

Inventering av patronlägeslås med nycklar

34 § Inventering av utlämnat patronlägeslås med nyckel ska göras årligen genom utlämnande organisationsenhets försorg och genomföras samtidigt med inventering av det utlämnade skjutvapnet.

Inventering av patronlägeslås som inte har lämnats ut samt av huvudnycklar ska göras årligen.

Inventering av patronlägeslås och nycklar ska dokumenteras och rapporteras enligt vad som anges i 21 § i detta kapitel.

Förlust av patronlägeslås eller nyckel till patronlägeslås

35 § Vid förlust av ett patronlägeslås eller en nyckel till ett patronlägeslås ska den som har tilldelats låset omedelbart anmäla förlusten till den organisationsenhet som har lämnat ut låset samt, i förekommande fall, till hemvärnskompanichef. Den organisationsenhet som har lämnat ut låset ska omedelbart anmäla förlusten till chefen för Försvarmaktens logistik.

36 § Vid förlust av en huvudnyckel till ett patronlägeslås ska den organisationsenhet som har ansvar för nyckeln omedelbart anmäla förlusten till Försvarmaktens produktionschef, eller den han eller hon bestämmer, till chefen för Försvarmaktens logistik och till den eller de organisationsenheter som har patronlägeslås för vilka huvudnyckeln är avsedd.

4 kap. Skyddade transporter

1 § Med skyddad transport avses i dessa bestämmelser detsamma som i 3 kap. 1 § Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2007:1) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition.

I Försvarmaktens föreskrifter om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition föreskrivs vilka transportnivåer skyddade transporter ska indelas i.

2 § Transport av icke stöldbegärliga skjutvapen eller icke stöldbegärlig ammunition får ske i transportnivå 1.

3 § Med transportledare avses i dessa bestämmelser den person som organiserar skyddade transporter.

4 § Med transportchef avses i dessa bestämmelser den person som har det direkta ansvaret för materielen under en transport.

5 § Endast den som är lämplig för uppgiften och som har fått erforderliga instruktioner för ett genomförande får medverka vid en skyddad transport av skjutvapen eller ammunition.

Ansvarsfördelning

6 § Försvarmaktens insatschef, eller den han eller hon bestämmer, ska leda och samordna skyddade transporter inom Försvarmakten.

Chef med avsändaransvar

7 § Den chef som har ansvar för att gods avsänds ska vid skyddade transporter av skjutvapen eller ammunition underrätta transportledaren och mottagaren av godset om att materielen ska skyddas.

Transportledare och transportplan

8 § Transportledaren ska upprätta en transportplan vid varje skyddad transport i transportnivå 2, 3 eller 4.

9 § Innan en skyddad transport i transportnivå 2, 3 eller 4 påbörjas, ska transportledaren informera mottagaren av godset, Försvarmaktens insatschef, eller den han eller hon bestämmer, och berörda polismyndigheter om transportplanen.

Transportplanen ska sändas enligt de bestämmelser som gäller för hemlig handling eller med krypterat sambandsmedel.

Transportchef

10 § Transportchefen ska se till att erforderliga skyddsåtgärder vidtas under lastning, transport och lossning.

Chef för avsändande organisationsenhet

11 § Chefen för en avsändande organisationsenhet, eller den han eller hon bestämmer, ska omedelbart vidta nödvändiga åtgärder om

1. skyddat gods har förkommit eller skadats,
2. brister har uppmärksamats i skyddet eller avseende förhållanden i övrigt som rör de skyddade transporterna, eller
3. obehöriga söker skaffa upplysningar om transporterna och det gods som transporteras.

Förteckning

12 § En förteckning över annan personal än pliktpersonal som kan komma att tas i anspråk vid skyddade transporter ska finnas vid varje organisationsenhet. Förteckningen ska innehålla uppgifter om namn och personnummer.

I personuppgiftslagen (1998:204) finns bestämmelser om behandling av personuppgifter.

Utbildning

13 § Personal som avses tas i anspråk vid skyddade transporter ska genom organisationsenhetens försorg ges erforderlig utbildning i fråga om säkerhetsskydd och om

- de hot och risker som från säkerhetssynpunkt föreligger i samband med transporterna, samt

- de säkerhetsskyddsåtgärder som enligt organisationsenhetens säkerhetsskyddsinstruktion ska vidtas mot föreliggande hot och risker.

5 kap. Internationell verksamhet

1 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller när Försvarmakten

1. deltar i en internationell militär insats och förberedelse för sådan verksamhet,
2. deltar i internationell fredsfrämjande verksamhet eller annat internationellt samarbete samt i utbildning eller förberedelser för sådan verksamhet eller samarbete, och
3. deltar i förevisningar av materiel eller verksamhet utomlands.

2 § En chef för en kontingent i en internationell militär insats får, i fråga om verksamhet utanför Sverige, fatta beslut som avviker från Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2007:1) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition samt denna författning, om det är oundgängligen nödvändigt för verksamheten.

I fråga om verksamhet som avses i 1 § 2 och 3 i detta kapitel och som genomförs utanför Sverige gäller detsamma chef för organisationsenhet eller, om beslut i sådan ordning inte kan fattas, av chef för kontingent.

Beslut som avses i första stycket ska dokumenteras och, om möjligt, föregås av samråd med chefen för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten i Högkvarteret, eller den han eller hon bestämmer. Har sådant samråd inte skett ska militära underrättelse- och säkerhetstjänsten i Högkvarteret snarast underrättas om beslutet.

6 kap. Undantag

1 § Försvarsmakten får medge undantag från bestämmelserna i denna författning.

Överbefälhavaren eller den överbefälhavaren bestämmer fattar beslut i ärenden om undantag.

Denna författning träder i kraft den 1 februari 2014.

Genom författningen upphävs Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2007:3) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition.

Sverker Göranson

Carin Bratt